

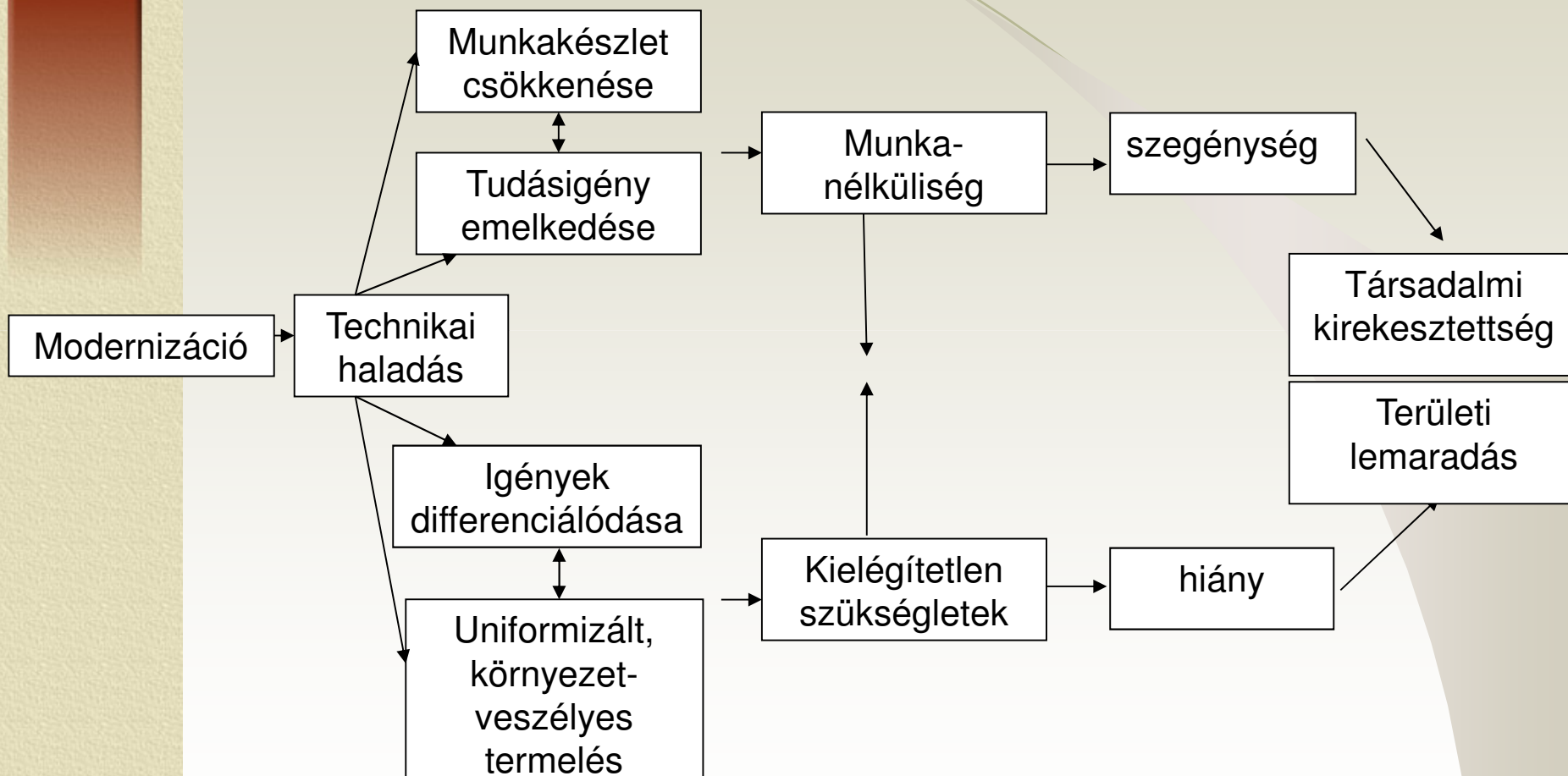
Szociális gazdaság és vidékfejlesztés

Budapest, 2013.02.27.

Dr. G. Fekete Éva

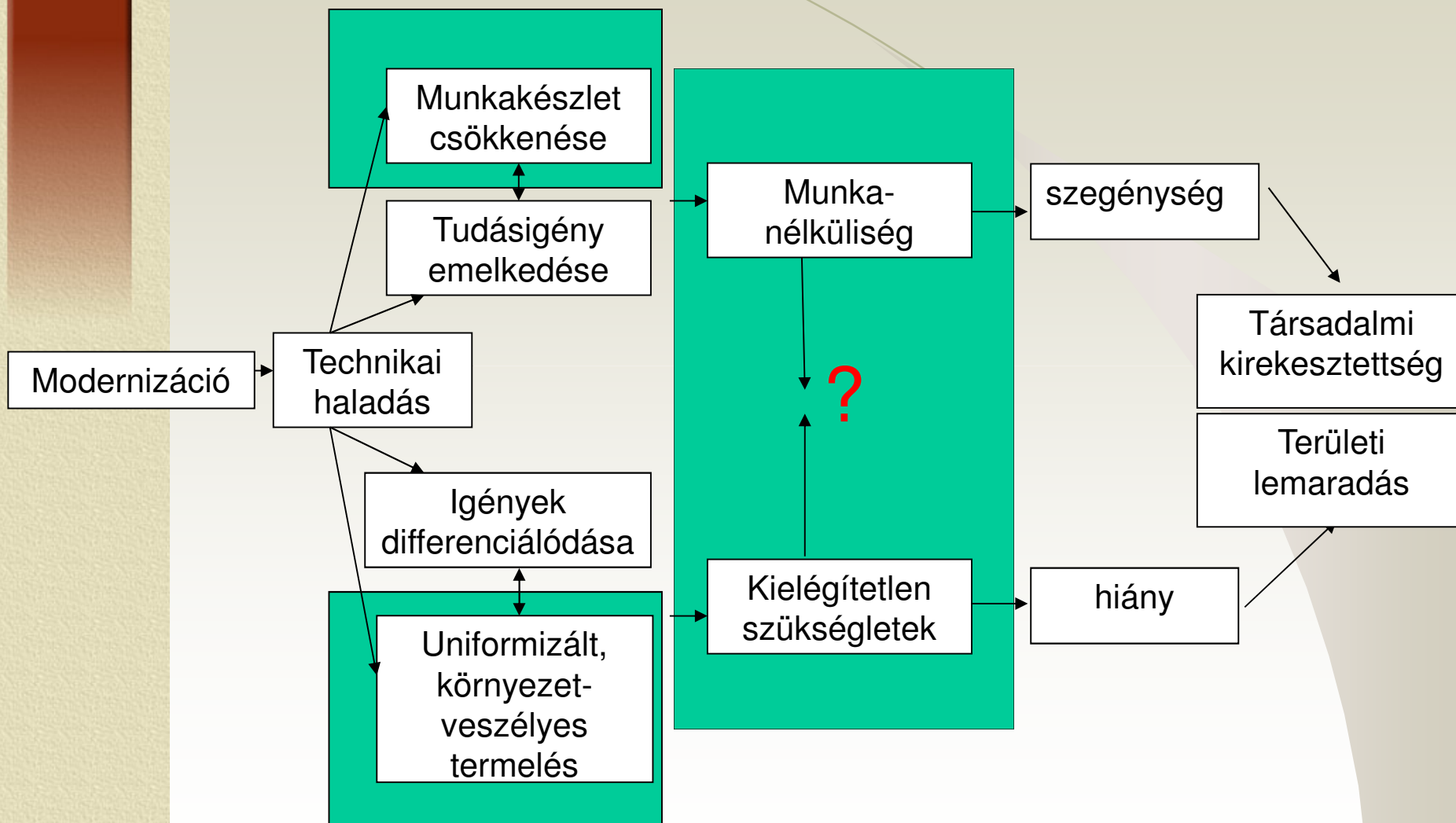

A modernizáció / globalizáció ára

Kihívások

Válaszok a kihívásokra

- munka \neq bérmunka

MUNKAFOGALOM VÁLTOZÁSA

- környezeti + társadalmi szempontok érvényesítése, a gazdaság visszahelyezése a társadalomba

SZOLIDÁRIS GAZDASÁG

- munkaerő és szükségletek összekötése

SZOCIÁLIS GAZDASÁG

SZOLIDÁRIS GAZDASÁG

jellemző területei

- Foglalkoztatás és társadalmi kohézió erősítése
 - Dolgozói szövetkezetek (worker cooperatives)
 - Szociális szolgáltatásokat biztosító társadalmi vállalkozások (Social service providers of the social and solidarity economy)
- Szolidáris finanszírozás
 - Szövetkezeti bankok és hitelszövetkezetek (Cooperative Banks and Credit Unions)
 - Mikrohitelzés
 - Regionális / helyi pénzek
- Méltányosság a termelőkkel, a fogyasztókkal és a természettel
 - Közösségi alapú mezőgazdálkodás (Community-based agriculture)
 - Kiskereskedelmi és fogyasztási szövetkezetek (Retail and consumer cooperatives)
 - Méltányos kereskedelem (Fair Trade)
- Fenntartható infrastruktúra
 - Közösségi lakásépítés (Social and cooperative housing)
 - Infrastruktúra szövetkezetek (Infrastructure cooperatives)

Szolidáris megoldások a vidékfejlesztésben

- Helyi termék
 - önellátás
 - tudatos vásárlás
- Viszonossági cserék
 - Kaláka
 - Szívességi bank
 - Óra-kör
- Helyi pénz
- Mikro-hitel-körök
- CSR

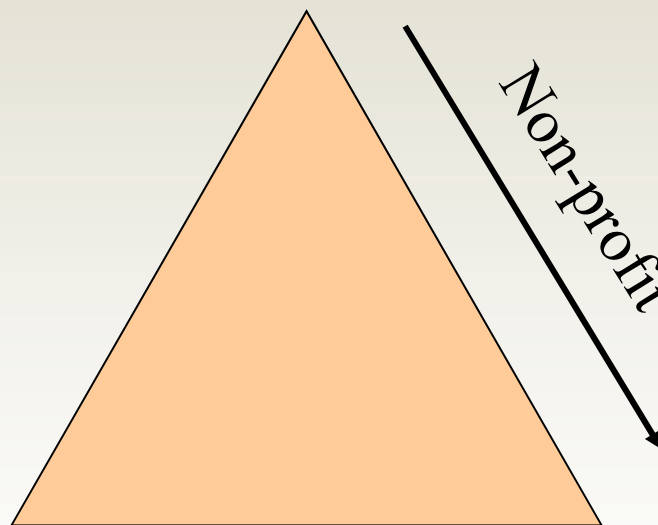
A lényeg:

- a társadalom tagjai, a gazdaság szereplői által másokért / egymásért vállalt **felelősség** érvényesülése
- pénztőke helyettesítésével (munkával, társadalmi tőke bevonásával) vagy nem profit szempontú átcsoportosításával a **társadalmi és környezeti (fenntarthatósági) szempontok** érvényesítése

A munkaerő és a szükségletek összekötése

Üzleti vállalkozások:
profitérdekeltség

Közszféra:
költségvetési
gazdálkodás

vállalkozás

Társadalmi
vállalkozások:
társadalmi célok

Társadalmi (szociális) gazdaság

- Helye: a piacgazdaság része
- Gazdasági jelleg: non-profit
- Cél: a másik két szektor által le nem fedett közösségi szükségletek kielégítése + foglalkoztatás + részvétel
- Humánerőforrás: fizetett alkalmazottak + önkéntesek
- Tőkeháttér: társadalmi tőke nagyobb súllyal
- Előny: innovatívabb, rugalmasabb, kreatívabb mint a hagyományos szolgáltató szervezetek

Szervezeti formái

- közösségi vállalkozás
- társadalmi vállalkozás

Háztartás-gazdaság

A közösségi vállalkozások sajátos vonásai

Társadalmi intézmény

- szociális érzékenység és felelősség
- közfeladatok ellátása
- erős önkormányzati kapcsolatok

Gazdasági vállalkozás

- Termék, szolgáltatás előállítása
- Piaci függőség
- Tőke és forgótőke igény
- Gazdasági menedzsment

Közösségi szervezet

- demokratikus működés: közösségi háttér
- a tagok részt vesznek a döntéshozásban
- önkéntesek

SSE az EU-ban

- Az összes európai vállalkozások kb. 6%-a SSE
- Az összes európai foglalkoztatott 6%-a SSE-ben
- Több mint 2/3 egyesületeknél, 1/3 szövetkezetekben talált munkát
- Az európaiak fele tag valamilyen egyesületben és kb. egynegyedük tag valamilyen szövetkezetben.
- Az európai biztosítási piac egynegyedét alkotják kölcsönösségen alapuló vállalkozások.
- Jellemzően a vállalkozási és a foglalkoztatási politikákban születtek már eddig is intézkedések, de elkerülhetetlen a vidékpolitikában való megjelenés is.

Közösségi vállalkozások a vidékfejlesztésben

Településüzemeltetés
Szociális szolgáltatások
kulturális szolgáltatások
Informatikai szolgáltatások
Mezőgazdasági termékfeldolgozás
Erdőtelepítés és gondozás
Tájfenntartó gazdálkodás
Energiagazdálkodás
Természetvédelem
Vízgazdálkodás
Kézműipar
Turizmus
Kisipar

A SSE feltételei

- Lefedetlen szükségletek (kereslet)
 - potenciális vállalkozási területek:
 - önkormányzati feladatok átadás
 - Háztartások igényei
- Munkaerő (kínálat)
 - az inaktívak és a munkanélküliek aránya a foglalkoztatottakhoz
 - közsféra szerepvállalási készsége, közhasznú foglalkoztatás tapasztalatai
 - Munkavállalási motivációk
- NGO-k
 - civil szervezeti háló sűrűsége
 - Piaci szemlélet
 - Önkéntesek
 - Hálózatok
 - vezetők
- Szabályozás
- Szakmai háttér

Összegzés

1. Globális probléma, csak helyben nem kezelhető → strukturális változások szükségesek, de helyiek nélkül sem megy
2. Szolidáris gazdaság > társadalmi (szociális) gazdaság = 3.szektor
3. Társadalmi vállalkozás ≠ közösségi vállalkozás ≠ szociális szövetkezet
4. Társadalmi gazdaság vidéken
 - ⇒ mezőgazdasági tevékenység
 - ⇒ önellátás

Feladatok

- ***Szervezetfejlesztés (társadalmi vállalkozások)***
 - A jogszabályi háttér alakítása
 - A szakemberháttér kiépítése
 - Az önkéntesek bevonása
 - A szervezetek infrastrukturális háttérének fejlesztése
 - Az információval való gazdálkodás képességének fejlesztése
 - A szervezetek közötti kapcsolatok, a hálózat építése
- ***Külső szakmai segítői háttér biztosítása***
 - Külső szakmai segítők bevonása
 - Regionális módszertani központ és ötletbank kialakítása
- ***Piaci háttér megteremtése***
 - Minőségbiztosítás
 - Értékesítési hálózatok és közös marketing
 - Önkormányzatok feladatátadása
- ***Finanszírozás***
 - A szociális gazdaság fő finanszírozója a piac.
 - Normatív támogatások közvetve
 - Pályázati vissza nem térítendő támogatások
 - Speciális pénzügyintézet létrehozása

Társadalmi Gazdaság Fórum

www.emorka.hu